

22110033

BOSNIAN A1 – HIGHER LEVEL – PAPER 1
BOSNIAQUE A1 – NIVEAU SUPÉRIEUR – ÉPREUVE 1
BOSNIO A1 – NIVEL SUPERIOR – PRUEBA 1

Wednesday 11 May 2011 (morning)

Mercredi 11 mai 2011 (matin)

Miércoles 11 de mayo de 2011 (mañana)

2 hours / 2 heures / 2 horas

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Write a commentary on one passage only.

INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- N'ouvrez pas cette épreuve avant d'y être autorisé(e).
- Rédigez un commentaire sur un seul des passages.

INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- No abra esta prueba hasta que se lo autoricen.
- Escriba un comentario sobre un solo fragmento.

Napišite komentar na **jedan** od niže navedenih odlomaka:

1.

— Izabela, to sam ja, Avram, — prekide graju vojnik i skoči na noge, upirući prstom u Orhideju, u licu crvenu kao krv. — Sjećaš li me se? Pešta, kuća gospodina Fridiša Tepešija, podvođača, čudaka i filozofa, ulica Sandora Kiša 27. Deset srebrnih forinti!

Orhideja pokri lice rukama i, otrgnuvši se iz ruku začuđenog Maruna, otrča napolje, na kišu i vjetar. Pođe i on za njom a onda, svjestan da će čuti nešto veliko a teško što mora znati, vrati se i uhvati Avrama za vrat.

— Izabela, dunavska vatra! Marune, Izabela — vojnička ljubav, rovovska suza, rov kroz koji prodoše vojske i vojske i vojske! — reče Avram prestrašen Marunovim pogledom iz kojeg su izvirali svi krvavi pejzaži Galicije. Zatim vojnik iz džepa izdvoji, iz mnoštva drugih, jednu izlomljenu i iskrzanu fotografiju.

— Evo, Izabela! Obišla je sve rovove Evrope, bila je želja, suza i utjeha carskim divizijama, hiljade vojnika su ginuli s njenim imenom na usnama da joj se sigurno i danas štuca. —

— Orhideja! — prepoznaše je ljudi.

— Izabela Marunova! —

Slika gole žene kružila je od ruke do ruke, od oka do oka, u svečanoj tišini.

— Evo. —

Marun krajičkom oka ugleda njeno bijelo tijelo što se jarosno i bestidno nudilo pogledima.

Ljudi su ga gledali nepomično, osjećajući podjednako i strah i sućut prema golemom čovjeku koji se tu, pred njima, klatio kao strašilo u polju.

Prošlo je od toga trideset dana i noći i ljudi koji su na smjenu dežurali pred kućom na obali, mogli su se zakleti da ni Marun ni Orhideja (Izabela) nisu izlazili niti davali kakve znakove života. U međuvremenu, slika njena, posredstvom nekog spretnog tuzlanskog trgovca mirođijama, bijaše umnožena te je svaka seoska kuća od ugleda i imanja, imala jedan primjerak za vlastitu upotrebu.

Ljudi su s divljenjem govorili o njenom dobrom tijelu, a žene su, pakosne i ljute, nalazile da su joj sise prevelike a noge dugačke kao u rode. Vojnik Avram je proširio slušaonicu i povećavao cijenu onima koji su, u detalje iz prve ruke, htjeli čuti nešto o Orhidejinim (Izabelinim) avanturama u Pešti, o savršenoj vještini vođenja ljubavi i znamenitim ljudima koji su se napajali s njenih izvora.

Ništa nije kazivalo da se u kući na obali jezera nešto teško desilo: ona nije bila modra od njegovih šaka, on nije izgledao kao oronuo, iako su omršavili i on i osmijeh kojeg je ranije tako često nosio na licu. Ljubav je odolijevala, na opće čuđenje sujetnih muževa koji su se, gnjevni, zaklinjali da bi takvu nevjernicu trebalo spaliti a pepeo zakopati duboko u šumi ali da neće to činiti, jer su i oni, listom, imali nešto s njom, i da je došlo vrijeme da se to kaže.

Višnjik i ribnjak opet zasijaše sjajem, ali su ipak izgledali drugačije. Marun više nije vodio pastuhe u Derventu, Tuzlu i Varaždin, iako su ždrepci bili jednako lijepi kao i njihovi roditelji. Potraja to stanje čekanja i šutnje još godinu dana a onda, pred berbu kiselih višanja, u vrhu voćnjaka, na najvišem stablu, na debeloj grani bez lišća, u rano jutro dok se još magla dizala nad jezerom, nađoše ljudi obješeno Marunovo tijelo, istegnuto, zgrčeno i suho kao rogač. Kora stabla bijaše na jednoj strani skinuta, kao da se Marun predomislio, u času kada je ugledao smrt u bijeloj haljini, i pokušao vratiti, zalud, od tamo odakle se, do dana današnjeg, niko vratio nije.

Orhideja (Izabela) poživi, na pakost brđanima, još koji mjesec ili godinu: niko više nije znao koliko je dugo nisu vidjeli ni čuli s Amalijom u naručju. Ali, kada su ušli! Kada su ušli u sirotinjsku kuću, kada su smogli snage da uđu, u njoj nisu našli nikog osim jedne žabe koja ih je, sa stola, na ivici, gledala staklenim očima u kojima više nije bilo ni trunke ljudskog.

Zlatko Topić, *Metamorfoze* (1989)

2.

GOSPODE,

znam, napokon, da ljubavnik moj, muž pravedan i
smion, postoji. Jer, ne raduje
korak njegov, mirisan,
no čista pomisao na korak njegov, mirisan.
5 Ljubavnik moj, pouzdano znam, postoji. Jer
ne grije čvrsto njegovo tijelo,
no radosna pomisao na čvrsto njegovo tijelo...
Znam, i ja postojim, napokon, jer
ne radujem se ja ljubavniku svome, no raduje me
10 pomisao sjajna na mene
što dragog svoga očekujem!

Gospode, ne zaboravi
koju ti uslugu činim
kad ti se ovako radosna obraćam.

Ferida Duraković, *Gospode* (1989)